

Til Børne- og Ungdomsudvalget

PISA Etnisk - resultater af PISA 2015 undersøgelsen offentliggjort maj 2017

Hermed orienteres BUU om resultaterne af den seneste PISA Etnisk undersøgelse, som baserer sig på data fra PISA 2015 undersøgelsen. BUU blev orienteret om PISA 2015 resultaterne under sager til efterretning på BUU-mødet den 7. december 2016.

PISA Etnisk er også tidligere blevet gennemført i forbindelse med PISA 2009, PISA 2012. I forbindelse med hovedundersøgelsen i PISA 2015 er en ekstra stor gruppe elever med indvandrerbaggrund blevet testet med det formål at få mere sikre data om denne gruppe elevers kompetencer og baggrund.

Deltagerne i PISA-undersøgelserne er elever på 15-16 år. I den danske udgave af PISA 2015 deltog 7.161 elever fra 331 uddannelsesinstitutioner. I alt 1.880 elever med anden etnisk baggrund end dansk indgår i undersøgelsen.

Elever med anden etnisk baggrund end dansk omtales i rapporter og undersøgelser med mange betegnelser. I PISA-sammenhæng anvendes følgende betegnelser for eleverne:

- Elever uden indvandrerbaggrund (mindst én af forældrene er født i Danmark)
- Indvandrererelever, der taler dansk i hjemmet (indvandrererelever, der hovedsageligt taler dansk i hjemmet)
- Indvandrererelever, der opdeles i:
 - o 1.-generationselever (født uden for Danmark)
 - o 2.-generationselever (født i Danmark)

Nedenfor gengives uddrag af resultaterne på baggrund af ministeriets sammenfatning (Hovedresultater fra PISA Etnisk 2015), og sidst i dette notat er vedlagt to tabeller, der viser de samlede resultater for perioden 2009 – 15 og inden for de to kompetenceniveauer: Får man under 2, er det vurderingen, at man har utilstrækkelige læse-, naturfags- og/eller matematikkompetencer i forhold til, hvad man forventes at skulle anvende på en ungdoms-uddannelse eller i et job. Elever på niveau over 4 beskrives som højtpresterende.

I 2015 klarer 1.- og 2.-generationsindvandrererelever sig lige godt
PISA 2009 og PISA 2012 viste, at 2.-generationsindvandrererelever præsterede bedre end 1.-generationsindvandrererelever i både naturfag, læsning og matematik. I PISA 2015 scorer elever med 1.- og 2.-generationsindvandrerbaggrund stort set lige højt i de tre domæner.

24-05-2017

Sagsnr.
2017-0221513

Dokumentnr.
2017-0221513-1

Sagsbehandler
Asger Hermansen

Center for Policy

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

E-mail
CEI G@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009371201

Som det fremgår af tabellen ”Fordelingen af gennemsnitlige danske resultater for PISA 2009 – 2015” har særligt gruppen af 1.-generationsindvandrerelever oplevet en stor fremgang i alle tre domæner siden PISA 2009 og PISA 2012. Resultaterne fra undersøgelsen peger ifølge ministeriet på, at 1. generationsindvandrerelever har en stærkere socioøkonomisk baggrund end tidligere.

Kompetenceniveauer inden for de faglige domæner

Andelen af elever på de laveste kompetenceniveauer er nogenlunde ens for elever med 1.- og 2.-generationsindvandrerbaggrund. Blandt elever med indvandrerbaggrund præsterer ca. 40 pct. lavt i naturfag, og i læsning og matematik gælder det for ca. en tredjedel. De tilsvarende tal blandt elever uden indvandrerbaggrund er 11-13 pct. for de tre domæner.

Læringsuligheden kan reduceres

Lederen af PISA konsortiet i Danmark vurderer, at en del af forskellen på indvandrere og ikke-indvandrere skyldes forskellen i deres socioøkonomiske forhold. Socioøkonomien kan dog ikke forklare hele forskellen, hvilket peger på, at der kan være muligheder i skolesystemet, som man kan gøre noget mere ved, så gabet mellem indvandrere og ikke-indvandrere bliver mindre.

At der er muligheder i skolesystemet og i førskolealderen, peger Rådet for Børns Læring også på i deres seneste beretning (jf. sager til efterretning på dette BUU-møde den 7. juni 2017)

Resultaterne i en nordisk og københavnsk sammenhæng

Resultaterne fra PISA 2015 viser, at der i alle de nordiske lande er et større gab mellem elever med og uden indvandrerbaggrund end gennemsnittet for OECD-landene. De danske resultater skiller sig ud, såvel i forhold til OECD som til de øvrige nordiske lande, idet 1.- og 2.-generationsindvandrerelever præsterer på samme niveau.

I København ser vi også, at de tosprogede elever opnår markant lavere resultater end de etsprogede, og at der i denne elevgruppe er flere elever på de svageste niveauer og færre højtpræsterende elever. Men det skal samtidig fremhæves, at den tosprogede elevgruppe – ligesom i PISA - samlet set har fremgang. Data i København kan dog ikke afgøre, om fremskridtene primært knytter sig til 1.- eller 2. generationsindvandrere.

Tabeller

Tabel 1: Fordelingen af gennemsnitlige danske resultater for PISA 2009-2015

	Matematik	Læsning	Naturfag
<i>PISA 2015</i>			
Alle samlet	511	500	502
Uden indiv.baggr.	519	507	510
Taler dansk i hjemmet	465	458	448
1. generation	457	449	441
2. generation	459	448	441
<i>PISA 2012</i>			
Alle samlet	500	496	498
Uden indiv.baggr.	508	504	508
Taler dansk i hjemmet	449	459	444
1. generation	430	427	418
2. generation	448	454	433
<i>PISA 2009</i>			
Alle samlet	503	495	499
Uden indiv.baggr.	511	502	508
Taler dansk i hjemmet	458	460	449
1. generation	426	422	416
2. generation	447	446	430

Tabel 1: Procentdel på de laveste og højeste kompetenceniveauer i

	Under ni- veau 2	Over niveau 4
Naturfag		
Alle samlet	15,9 %	7,0 %
Uden indvandrerbaggrund	13 %	8 %
Indvandrere, der taler dansk i hjemmet	35 %	2 %
1. generation	38 %	4 %
2. generation	40 %	3 %
Læsning		
Alle samlet	15,0 %	6,5 %
Uden indvandrerbaggrund	12 %	7 %
Indvandrere, der taler dansk i hjemmet	29 %	3 %
1. generation	35 %	4 %
2. generation	33 %	2 %
Matematik		
Alle samlet	13,6 %	11,7 %
Uden indvandrerbaggrund	11 %	13 %
Indvandrere, der taler dansk i hjemmet	29 %	3 %
1. generation	35 %	5 %
2. generation	33 %	4 %